

ПРАВИЛА
ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ
В ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК
"АЛАРИК СЕКЮРИТИС" ООД

„Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска”

2013 година

Настоящите Правила са изменени съобразно изискванията на чл. 13, ал. 3 от ЗПФИ и по повод депозирането от страна на Аларик Секюритис ООД на заявление за разширяване на обхвата на издадения му лиценз. В този смисъл, така приетите от общото събрание на съдружниците на Аларик Секюритис ООД на дата 20.03.2013г. и 13.05.2013г. изменения на долуизложените

Правила произвеждат своето действие и влизат в сила с произнасянето на КФН по горесцитираното административно производство за разширяване на обхвата на издадения лиценз- Решение на КФН № 577-ИП от 22.07.2013г..

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Тези Правила за управление на рисковете са приети на основание чл. 82 от Наредба № 38 за изискванията към дейността на инвестиционните посредници на Комисия за финансов надзор от общото събрание на "АЛАРИК СЕКЮРИТИС" ООД ("ИП").

Чл. 2. (1) Правилата за управление на рисковете ("Правилата") включват ясно определени и прозрачни нива на отговорност, ефективни процедури за установяване, управление и наблюдение на рисковете, на които е изложен или може да бъде изложен, както и адекватни механизми за вътрешен контрол, включително ясни административни и счетоводни процедури.

(2) Правилата уреждат изчерпателно процедурите и механизмите в съответствие с характера, обхвата и комплексността на дейността на ИП.

(3) Организационната структура на ИП е уредена в Правилата за вътрешна организация и дейността на "АЛАРИК СЕКЮРИТИС" ООД.

Чл. 3. Използваните в тези Правила думи и изрази с правно-техническо значение имат значението, което им придава Закона за пазарите на финансови инструменти ("ЗПФИ"), актовете по прилагането му или съответните други нормативни актове, както и вътрешните актове на ИП.

Чл.4. Спазването на Правилата за управление на рисковете гарантират избягване на конфликти на интереси между ИП и клиентите му, както и между клиентите помежду им, а когато такива конфликти са неизбежни - за справедливо третиране на клиентите и разкриване на информация.

II. УПРАВЛЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА РИСКОВЕТЕ

Чл. 5. (1) Основен принцип в управлението на рисковете в ИП е принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват.

(2) ИП поема единствено рискове, които са измерими и управляеми.

Чл. 6. Вътрешната организация на ИП е изградена в съответствие със следните принципи: йерархична централизирана структура, правна субординация без възможност за прескачане на нивата и фиксирано разпределение на задълженията, правата и отговорностите.

Чл. 7. (1) В ИП има йерархична централизирана структура, действаща както следва:

а) решенията по оперативната дейност се взимат съобразно нивото на компетентност и делегираните права в съответната система на отношения;

б) спазва се правилото решенията да се взимат само от един служител, съобразно неговата компетентност и отговорност;

в) всеки служител се отнася по оперативни и други отношения към друг служител със съответните делегирани права.

(2) В ИП действа правна субординация без възможност за прескачане на нивата, а именно:

а) всеки служител може да се отнася по оперативни и други отношения само към определен друг служител със съответните делегирани права;

б) за вземане на решения извън обичайната оперативна дейност да се предвиди съответния ред;

(3) В ИП има фиксирано разпределение на задълженията, правата и отговорностите, а именно:

а) не се допуска смесване и застъпване на задължения, права и отговорности;

б) за всеки елемент на оперативната дейност да се определят точните права, задължения и отговорност.

Чл. 8. Разпределение на отговорностите между органите на управление и отделите в ИП

(1) Правомощия на управителите:

а) предлагат изменение (допълване) на правилата за управление на риска, като най-малко веднъж на 6 месеца преглеждат и оценяват настоящите правила, като при непълноти и/или необходимост от подобряване на управлението на риска приемат изменения и допълнения;

б) определят лимити и пределно допустими нива по отделните видове риск съгласно разпоредбите на тези правила.

в) преглеждат анализите, справките и докладите от проверките на дейността на ИП (и в частност – докладите за риска), изготвени от или с участието на отдела за „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска” и правят предложения относно дефинирането и промяната на стратегия по управление на риска на ИП на база на получената информация, както и за налагането на наказания и даването на поощрения на служителите на посредника, имащи отношения към контрола или нарастването нивото на риска в същия;

г) по предложение на отдела за „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска” могат да правят изключения и предложения за промяна на установените лимити за допустимите нив

д) при определянето на различните видове риск или различните степени на риск, който инвестиционният посредник ще поема при осъществяване на своята дейност, е възможно управителите да определят следните варианти:

- **консервативна политика** – характеризира се с ниско ниво на риск за сметка на ограничени възможности за реализиране на доходност;

- **умерено консервативна политика** – характеризира се със средно към ниско ниво на риск и съответно балансиран възможности за реализиране на доходност с предпочитания към поемане на по-нисък риск за сметка на по-ниска доходност при осъществяване на дейност в изпълнение на тази политика;

- **умерено рискова политика** - характеризира се със средно към високо ниво на риск и съответно балансиран възможности за реализиране на доходност с предпочитания към поемане на по-висок риск за сметка на по-висока доходност при осъществяване на дейност в изпълнение на тази политика;

- **рискова политика** – характеризира се с високо ниво на риск и съответно високи възможности за реализиране на доходност.

д) вземат решения за кадрово, софтуерно и друго осигуряване на дейностите по управление на риска;

е) вземат решения относно експозициите, чрез които биха се достигнали (или надминали) пределно допустимите нива по отделните видове риск.

(2) Правомощия на отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска”:

Отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска” функционира независимо от останалите отдели в инвестиционния посредник и докладва пряко на управителите на посредника (що се отнася до оценката и анализа на риска).

Съставът на отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска” се определя в зависимост от характера, обхвата и комплексността на дейността на инвестиционния посредник и съответно рисковете, на които последният е подложен в зависимост от извършваната дейност. В случай, че отделът се състои от едно лице, то изпълнява функциите на ръководител на отдела, а при назначени две или повече лица, едно от тях се определя за ръководител на отдела и разпределя конкретните функции, права, задължения и отговорности по следващите алинеи между служителите в отдела.

„Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска” има следните отговорности относно оценката, анализа и управлението на риска:

- на базата на правилата за управление на риска разработва и внедрява система за управление на риска;

- извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска и прави предложения за актуализиране или усъвършенстване на правилата за управление на риска;
- участва в ежедневните процеси по планиране, наблюдение, управление и контрол на рисковете;
- контролира входящите данни, необходими за оценка на риска, съгласно приложим метод за достоверност и достатъчност;
- изготвя доклади за състоянието на риска и внася същите за разглеждане, обсъждане и приемане от общото събрание на съдружниците.

В тази връзка, „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска” осъществява конкретно следните дейности:

1. разработва, внедрява и развива система за управление на риска в инвестиционния посредник на основата на Правилата;

2. подпомага изпълнителните отдели при осъществяване на дейността им с оглед спазване на Правилата, приетата от Управителите политика по отношение на риска, прилагането на стратегията за управление на риска, идентифицирането и оценяването на възникващите рискове, спазването на определените пределно допустими нива на риск и лимити за сключване на сделки;

3. ежедневно събира и анализира информацията за дейността на инвестиционния посредник и:

а) установява, анализира и оценява рисковете, на които е изложен инвестиционният посредник;

б) установява спазването на Правилата, приетата от Управителите политика по отношение на риска, прилагането на стратегията за управление на риска, спазването на определените пределно допустими нива на риск и лимити за сключване на сделки.

4. извършва оценка на адекватността на Правилата, политиката по отношение на риска, стратегията за управление на риска, установените пределно допустими нива на риск и лимити за сключване на определени сделки спрямо конкретно осъществяваните от инвестиционния посредник дейности, вътрешната му организация, пазарните условия и други обективни фактори от значение за ефективното управление на риска;

5. извършва други проверки, изготвя отчети, анализи, справки и предложения по възлагане от Управителите или от ръководителя на отдел „Вътрешен Контрол”.

В края на всяка работна седмица ръководителят на отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска” се отчита пред управителите на инвестиционния посредник. Отчетът по предходното изречение се предоставя в **устна форма** и съдържа най-малко следното:

1. общо описание на новоустановените през съответната седмица рискове, както и констатираните промени в степента на съществуващите рискове;

2. оценка на съответствието на поетите рискове и приложените мерки за ограничаването им с приетата политика по отношение на риска, прилаганата стратегия за управление на риска, определените пределно допустими нива на риск и лимити за сключване на сделки; при констатиране на несъответствие същото се описва и се предлагат мерки за отстраняването му.

До 10-о число на всяко тримесечие, ръководителят на отдела изготвя доклад до Управителите на инвестиционния посредник, който има следното минимално съдържание:

1. общо описание на констатираните през изтеклото тримесечие рискове – видове рискове, дейности, при които възникват, степен на възникващите рискове, приложените мерки за ограничаване на риска;

2. оценка на съответствието на поетите рискове и приложените мерки за ограничаването им с приетата политика по отношение на риска, прилаганата стратегия за управление на риска, определените пределно допустими нива на риск и лимити за сключване на сделки;

3. оценка на съответствието на адекватността на Правилата, политиката по отношение на риска, стратегията за управление на риска, установените пределно допустими нива на риск и лимити за сключване на определени сделки спрямо конкретно осъществяваните от инвестиционния посредник дейности, вътрешната му организация, пазарните условия и други обективни фактори от значение за ефективното управление на риска;

4. констатираните непълноти и несъответствия в Правилата, политиката по отношение на риска, стратегията за управление на риска, установените пределно

допустими нива на риск и лимити за сключване на определени сделки, както и предприетите мерки за отстраняването им;

5. предложения за приемане на изменения и допълнения в Правилата, промяна в политиката по отношение на риска, установените пределно допустими нива на риск и лимити за сключване на определени сделки, както и мотиви за направените предложения.

В случай че въз основа на извършената оценка на адекватността на Правилата се установи необходимост от промяна в Правилата, политиката по отношение на риска, стратегията за управление на риска, установените пределно допустими нива на риск и лимити за сключване на определени сделки, ръководителят на отдела уведомява незабавно управителите.

При осъществяване на своята дейност изпълнителните отдели в инвестиционния посредник, както и работещите в тях лица следят за съответните рискове, които могат да възникнат в зависимост от специфичната дейност на съответния отдел или съответно могат да бъдат констатирани в хода на изпълнение на функциите му. Изпълнителните отдели се подпомагат от служители от отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ при осъществяване на функциите, правата, задълженията и отговорностите им, във връзка с управлението на риска.

При установяване от служител в изпълнителен отдел на обстоятелство, свързано с възникване на риск или с повишаване на съществуващ такъв, същият незабавно уведомява отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“.

Служител от отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ провежда инструктаж на всеки новопостъпил в изпълнителен отдел служител за задълженията му във връзка с управлението на риска, разяснява му различните рискове, които могат да възникнат или подлежат на установяване в съответното организационно звено в инвестиционния посредник, запознава го с вътрешните актове на инвестиционния посредник по управлението на риска.

Ръководителят на отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ организира инструктаж по предходната алинея и при установена необходимост за това, включително в случаите на промяна в Правилата, във връзка с управлението на риска и др.

(3) Правомощия на отдела „Вътрешен контрол“:

Наред с правомощията на „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“, отдел „Вътрешен контрол“ осъществява и следните правомощия: извършва най- малко веднъж годишно проверка на процеса по измерване на риска, която включва най-малко:

а) пълнотата на документацията относно системата и процеса по управление на риска и организацията на отдела „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“;

в) обхвата на пазарните рискове, включени във вътрешния модел, и утвърждаване на всички съществени промени в процеса на измерване на риска;

г) оценка на достоверността и надеждността на източниците на данни, използвани от ИП при оценка на различните видове риск, включително независимостта на информационните източници;

д) проверка на резултатите от тестовете, които провежда за точността на вътрешния модел (когато по установената за това процедура е възприет такъв).

(4) Отдел „Счетоводство“:

а) организира вярно и точно представяне на резултатите от дейността на ИП;

б) осигурява достоверна счетоводна отчетност на основата на първична документация, спазвайки принципите на документална обосновааност, надеждност, предимство на съдържанието пред формата, предпазливост, запазване при възможност счетоводната политика от предходния отчетен период;

в) осигурява и следи за спазването на нормативните актове, касаещи счетоводната отчетност на ИП;

г) контролира спазването на регулациите от страна на служителите, работещи за ИП;

д) контролира съблюдаването на установените правила за оформяне на документите, свързани с движението на финансови средства, материални ценности, разчетни взаимоотношения и други;

е) изготвя със съдействието на отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ справки, изискуеми по Наредба No.35.

III. МЕХАНИЗМИ ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ, ПРИЛАГАНИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл.9. (1) Както бе посочено по-горе, отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ при ИП извършва най- малко два пъти годишно (съгласно тези Правила- на всяко тримесечие) преглед на дейността на дружеството, който приключва с доклад за дейността на отдела. В него се посочват констатираните непълноти и несъответствия в политиката и процедурите по управление на риска, както и предприетите мерки за отстраняването им.

(2) Отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ при ИП прилага тристепенен механизъм за контрол на риска: превантивен, текущ и последващ.

Чл.10. Превантивният контрол по отношение оценката на рисковите фактори при сделките, осъществявани от дружеството са насочени към:

1. Организиране на професионален инструктаж на служителите, с които инвестиционният посредник има сключени трудови договори, както и с лицата сключващи договори и приемащи нареждания;
2. Внасяне на предложения за своевременно актуализиране и усъвършенстване на вътрешно-дружествените документи в съответствие с приети нови нормативни изисквания;
3. Провеждане на регулярни инструктажи на служителите на дружеството относно допуснати пропуски, грешки, слабости в работата им по сделки и поръчки, както и приетите от общото събрание промени във вътрешно-дружествени документи.

Чл.11. Текущият контрол по отношение правилното управление на рисковете включва:

1. Ежедневно следене на различните рискови фактори, които е възможност да предизвикат концентрация или ескалиране на определен вид риск, включително следене за своевременното установяване и документирание на рисковете;
2. Уведомяване на управителите и Комисията за финансов надзор в сроковете и при условията на действащото законодателство за настъпване на определени обстоятелства, които могат да предизвикат концентрация или ескалиране на определен вид риск.

Чл.12. Последващият контрол по отношение управлението на риска включва:

1. Задължителни препоръки за изпълнение при нарушаване правилата по управление на риска и търсене на най-строга дисциплинарна и имуществена отговорност от виновните длъжностни лица;
2. Внасяне на конкретни предложения пред управителите за промяна във вътрешните документи на ИП, с оглед предотвратяване на пропуски, слабости и нарушения и привеждането им в съответствие със законовите изисквания;
3. Регулярно обучение на служителите в ИП.

IV. АДМИНИСТРАТИВНИ И СЧЕТОВОДНИ ПРОЦЕДУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл. 12. (1) Инвестиционният посредник установява административни процедури, които осъществяват законосъобразното осъществяване на дейността му и ефективното управление на риска при изпълнение на конкретни дейности и съответно в отделните етапи на осъществяването им.

(2) Административните процедури по ал. 1 включват:

1. правила за разпределяне на функциите, правата, задълженията и отговорностите между различните звена в инвестиционния посредник и работещите в тях лица, както и за установяване на връзките между тях;

2. изградена система за вземане на решения в зависимост от установените нива на компетентност и изпълнявани функции;

3. процедури за осъществяване на контрол;

4. система и правила относно събираната информация, обработването (класификация, анализ и т.н.) и съхраняването ѝ;

5. други системи, правила, процедури и механизми, установени с оглед осигуряване на функционирането на инвестиционния посредник.

(3) Административните процедури по предходната алинея са установени в Правилата за вътрешната организация, вътрешния контрол и в настоящите Правила.

Чл. 13. (1) Инвестиционният посредник установява счетоводни процедури, които осигуряват ефективното управление на рисковете, както и оценка и поддържане на стойността, видовете и разпределението на вътрешния капитал с оглед осигуряване на покритие на рисковете, на които е изложен инвестиционният посредник.

(2) Счетоводните процедури по ал. 1 отговарят най-малко на следните изисквания:

1. актуалност, изчерпателност и достоверност на информацията, на базата на която се извършва оценката на рисковете и на вътрешния капитал с оглед осигуряване на покритие на рисковете;

2. систематизиране на информацията с оглед значението ѝ за установяване и оценка на рисковете, възникващи за инвестиционния посредник;

3. своевременност, всеобхватност и задълбоченост на обработката на постъпващата информация;

4. ефективност на обмена на информация с оглед осигуряване на адекватно управление на риска.

(3) Установените от инвестиционния посредник на основата на Правилата счетоводни процедури имат за цел:

1. установяване на рисковете, на които е изложен инвестиционният посредник, и адекватното им оценяване;

2. установяване на необходимия вътрешен капитал за покриване на рисковете, свързани с дейността на инвестиционния посредник;

3. осигуряване на финансови ресурси (вътрешен капитал) за покриване на рисковете, свързани с дейността на инвестиционния посредник;

4. избягване на нарушения на нормативните изисквания;

5. намаляване на риска от влошаване на финансовото състояние на инвестиционния посредник.

(4) Счетоводните процедури по ал. 1 обхващат всички действия, включително съгласувани такива, на всички отдели в инвестиционния посредник по обмена и обработката на финансово-счетоводната информация и по оценяване на рисковете, свързани с дейността на инвестиционния посредник, и на адекватността на вътрешния му капитал.

(5) Счетоводните процедури се изготвят и прилагат от инвестиционния посредник в съответствие с изискванията на действащото законодателство и съгласно одобрената от Управителите счетоводна политика.

(6) Инвестиционният посредник въвежда специална електронна счетоводна система, която да предоставя възможност за осчетоводяване на всеки етап от сключването на сделките с финансови инструменти. Системата следва да дава възможност и за проследяване и оценка на риска при извършване на инвестиционни услуги и дейности.

Чл. 14. (1) С оглед осигуряване на целите и принципите, посочени в предходния член, отделните звена в инвестиционния посредник осъществяват дейността си в съответствие с Правила за вътрешната организация, вътрешния контрол и вътрешния одит на инвестиционния посредник и настоящите Правила, включително като имат правата, задълженията и отговорностите, установени в следващите алинеи.

(2) Изпълнителните отдели, в които се изготвя или постъпва финансово-счетоводна информация, своевременно предоставят същата на отдел „Счетоводство и

бек офис” с оглед върното и своевременно осчетоводяване на извършените от инвестиционния посредник операции.

(3) Получената съгласно предходната алинея информация се систематизира в отдел „Счетоводство и бек офис” с оглед значението ѝ за установяване и оценка на рисковете, възникващи за инвестиционния посредник.

(4) В края на всеки работен ден отдел „Счетоводство и бек офис” съставя изискуемата счетоводна отчетност, установява спазването на изискванията към капиталовата адекватност и ликвидността на инвестиционния посредник, включително на капиталовите изисквания за покриване на рисковете, свързани с дейността на инвестиционния посредник.

(5) В дейността си съгласно предходната алинея за установяване на необходимия вътрешен капитал за покриване на рискове отдел „Счетоводство и бек офис” взаимодейства с отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска”, както и с другите звена в инвестиционния посредник при необходимост.

(6) При констатиране на несъответствие с нормативните изисквания относно капиталовата адекватност и ликвидност, както и при значително увеличаване на риска за инвестиционния посредник служителите на отдел „Счетоводство и бек офис” незабавно уведомяват за това управителите на инвестиционния посредник.

V. РИСКОВИ ФАКТОРИ. ПОЕМАНЕ, УПРАВЛЕНИЕ, НАБЛЮДЕНИЕ И РЕДУЦИРАНЕ НА РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК.

РИСК ОТ ПОТЕНЦИАЛНА ПРОМЯНА В ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ

Чл. 15. Риск от потенциална промяна в лихвените проценти (лихвен риск) е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж и пазарната стойност на собствения капитал поради изменение на общите пазарни лихвени равнища.

Чл. 16. (1) Функцията за осъществяване на управлението на лихвения риск е част от общата система за управление на риска.

(2) Дейността по управление и анализ на лихвения риск се осъществява от Отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска” на ИП, в частност на финансовия анализатор и инвестиционния консултант в него.

Чл. 17. (1) За оценка и измерване на лихвения риск ИП ще използва Електронна система за управление на рисковете.

(2) Модулите на Електронната система по ал. 1 за лихвения риск са изградени и структурирани съобразно изискванията на действащите нормативни разпоредби.

Чл. 18. (1) Лихвен риск възниква:

а) При договаряне на плаващ лихвен процент - изразява се в риск от стесняване на лихвения марж между активите и пасивите с плаващ лихвен процент поради различната степен на изменението на плаващите лихвени проценти по отделните активи и пасиви.

б) При договаряне на фиксиран лихвен процент - проявява се като риск от стесняване на нетния лихвен марж поради невъзможност да бъдат променени договорените фиксирани лихвени проценти при изменение на пазарните лихвени равнища.

в) При нарастване на пазарните лихвени равнища - изразява се в риск от обезценка на портфейла от ценни книги с фиксиран доход.

г) При наличието на несъвпадение между главниците по активите и пасивите, както и по задбалансовите ангажименти, падежите или датите на преоценка възниква потенциална експозиция спрямо неочаквани промени в пазарните лихвени проценти.

д) От пазарните лихвени проценти за различните видове инструменти, които рядко се променят в една и съща степен, което води до различно равнище на лихвения риск за отделните операции.

е) При реинвестиране или рефинансиране на падежирани активи или пасиви.

(2) За оценка на лихвения риск в ИП се анализират:

а) GAP риск - това е рискът породен от държането на активи и пасиви с различни технологии на определянето на лихвения процент и несъвпадащи падежи. По този начин ИП е изложен на въздействието от неочаквани промени в нивата на пазарните лихвени проценти.

б) Базисен риск – това е вероятността лихвените равнища за различните видове активи, пасиви и задбалансови позиции да се променят в различна степен за даден период от време.

в) Риск при инструменти с опции - този риск се дефинира като възможността да се върне преждевременно актив посредством активирането на опция при значителни промени в нивата на пазарните лихвени проценти.

г) Риск свързан с кривата на доходност - този риск възниква когато лихвените равнища по активите и пасивите са обвързани с различни базови индекси.

д) Риск при реинвестиции - това е рискът произтичащ от несигурността по отношение на лихвените равнища при които ще се реинвестират бъдещите парични потоци.

Чл. 19. (1) ИП управлява лихвения дисбаланс чрез управление на структурата на активите и пасивите, управление на падежите и структурата на лихвените проценти според очакванията на пазарните лихвени нива.

(2) Управлението на лихвения риск се състои от система от процедури за вземане и изпълнение на решения на базата на отчети и анализи и включва:

а) Анализ на лихвените маржове.

б) Анализ на лихвената чувствителност (GAP анализ).

в) Анализ на цената и доходността на активите и пасивите.

ОПЕРАЦИОНЕН И ПРАВЕН РИСК

Чл. 20. (1) Операционен риск е риск от загуба в резултат на неподходящи или неправилни вътрешни процедури, грешки на лица и системи или от вътрешни събития, включително правен риск.

(2) Правният риск е вероятността да се понесат загуби в резултат на нарушения или неспазване на законовите и подзаконовите нормативни актове или вътрешно-дружествени документи.

Чл. 21. (1) Функцията за осъществяване на управлението на операционния и правния риск е част от общата система за управление на риска.

(2) Дейността по управление на операционния и правния риск се осъществява от инвестиционния консултант от Отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска” на ИП, юрист консулта на ИП, както и ръководителя на отдел „Вътрешен контрол” на ИП.

Чл. 22. (1) За оценка и измерване на операционния и правния риск и операционните събития ИП ще използва Електронна система за управление на рисковете.

(2) Модулите на Електронната система по ал. 1 за операционния и правния риск са изградени и структурирани съобразно изискванията на действащите нормативни разпоредби.

(3) Източници на информация за електронната система по ал. 1 са счетоводната система и постъпващите данни от настъпили събития, носещи загуби, породени от операционен и правен риск.

Чл. 23. Целите, които следва да се реализират чрез осъществяване на управлението на операционния и правния риск са:

а) Увеличаване печалбата на ИП в дългосрочен план чрез ефективно управление на операционния риск.

б) Идентификация и оценка на операционния и правния риск, присъщ за всички материални дейности, продукти, процеси и системи в ИП.

в) Предприемане на подходящи и своевременни действия за намаляване на операционните и правни рискове.

г) Поддържане на непрекъсваемост на работния процес на ИП.

д) Подобряване на управленския контрол на ИП.

Чл. 24. Чрез прилагането на ефективна рискова политика, ИП се стреми към постигането на минимален операционен и правен риск.

Чл. 25. (1) Операционно събитие е събитие, водещо до отклонение на действителните от очакваните резултати от дейността, в резултат на грешки и неправилно функциониране на системи, хора и процеси. Операционното събитие би довело до отрицателен икономически резултат и/или до допълнителни разходи.

(2) Загубата от операционното събитие е финансовият ефект, свързан с проявление на операционни събития и отразен във финансовите отчети на ИП. Тази дефиниция не включва

пропуснати алтернативни ползи, нереализирани приходи, както и разходи, свързани с програми по ограничаване на операционните рискове.

Чл. 26. Видовете събития, водещи до загуба, съгласно нормативните актове и настоящите Правила, са следните:

а) Вътрешни измами - загуби, дължащи се на умишлени действия с цел измама, неправомерно придобиване на собственост или заобикаляне на нормативната база или вътрешните правила на ИП, с изключение на събития, свързани с дискриминация, които включват поне едно вътрешно лице;

б) Външни измами - загуби, дължащи се на умишлени действия с цел измама, неправомерно придобиване на собственост или заобикаляне на нормативната база от трети лица;

в) Безопасност на труда и работен процес - загуби, възникващи от действия, които са в несъответствие с нормативната база и правилата, отнасящи се до работния процес, безопасността на труда, здравните услуги, от плащания по искове за обезщетения и от събития, свързани с дискриминация

г) Клиенти, продуктови и бизнес практики - загуби, възникващи от неумишлено или небрежно изпълнение на служебните задължения към определени клиенти /вкл. изисквания за доверителност и правилен подбор/, или от естеството или характеристиките на продукта;

д) Повреди на физически активи - загуби, възникващи от повреждане или разрушение на физически активи от природни бедствия или други събития;

е) Прекъсване на дейността и системни сривове - загуби, възникващи от прекъсване на дейността или системни сривове;

ж) Изпълнение, доставка и управление на процеси - загуби, възникващи от неуспешна обработка на транзакции или лошо управление на процеси, засягащи контрагенти или доставчици;

Чл. 27. Всички събития, които могат да донесат или носят загуба, трябва да се докладват на отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“.

ЛИКВИДЕН РИСК

Чл. 28. Ликвиден риск е вероятността от потенциалната загуба или намаление на пазарната стойност на ИП с оглед на способността му да посреща плащания по пасиви, както и да осигурява финансирането на увеличението на портфейла си и възможните искове по задбалансови задължения.

Чл. 29. Ликвиден риск за ИП възниква в случай, че дългосрочните активи на ИП се финансират на базата на краткосрочни пасиви, в резултат на което се налага пасивите да бъдат рефинансирани от други източници или при възможност да бъде продължена тяхната срочност.

Чл. 30. Адекватна ликвидност се постига, ако ИП е способен да осигури достатъчно средства за тези цели посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари.

Чл. 31. (1) Функцията за осъществяване на управлението на ликвидния риск е част от общата система за управление на риска.

(2) Дейността по управление и анализ на ликвидния риск се осъществява от Отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ на ИП, в частност от финансовия анализатор, както и от отдел „Счетоводство“.

Чл. 32. (1) За оценка и измерване на ликвидния риск ИП ще използва Електронна система за управление на рисковете.

(2) Модулите на Електронната система по ал. 1 за ликвидния риск са изградени и структурирани съобразно изискванията на действащите нормативни разпоредби.

Чл. 33. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи.

Чл. 34. Ликвидният риск има различни измерения, които се имат предвид при неговото управление, като:

а) риск от неочаквано изтегляне на средства, в резултат на което се формира отрицателен паричен поток.

б) риск от ненавременно получаване на очакван положителен паричен поток, при което част от доходоносните активи могат да се превърнат в недоходоносни.

в) риск от предявяване на искове по условни задължения на ИП, които не могат да бъдат покрити с адекватни операции.

Чл. 35. (1) ИП разработва алтернативни сценарии и извършва периодично преразглеждане на допусканията, влияещи върху вземането на решения относно нетните финансиращи позиции;

(2) ИП разработва план за действие при извънредни ликвидни кризи.

ПАЗАРЕН РИСК

Чл. 36. (1) Пазарен риск е рискът от загуби, възникващи от движенията в пазарните цени на активите, в които ИП може да инвестира.

(2) ИП извършва оценка и анализ на пазарните рискове.

Чл. 37. (1) Функцията за осъществяване на управлението на пазарния риск е част от общата система за управление на риска.

(2) Дейността по управление и анализ на пазарния риск се осъществява от Отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ на ИП, в частност от инвестиционния консултант на отдела.

Чл. 38. (1) За оценка и измерване на пазарния риск ИП ще използва Електронна система за управление на рисковете.

(2) Модулите на Електронната система по ал. 1 за пазарния риск са изградени и структурирани съобразно изискванията на действащите нормативни разпоредби.

(3) Електронната система по ал. 1 за пазарния риск изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснати такива.

Чл. 39. (1) ИП може да приеме алтернативни сценарии за действие в обстановка на повишен пазарен, предизвикан от въздействието на необичайни и/или резки промени в условията на пазара в рамките на предоставените лимити за отделните звена и видове операции.

(2) ИП осъществява наблюдение и взема мерки за преодоляването на пазарния риск.

РЕПУТАЦИОНЕН РИСК

Чл. 40. (1) Репутационен риск е възможността от негативни публикации и изявления в средствата за масова информация, електронните медии и други, касаещи ИП, верни или неверни, които могат да причинят намаление на клиентската база, приходите или да се заведат съдебни дела.

(2) Репутационен риск е текущият или потенциален риск за приходите и капитала, възникващ от неблагоприятно възприемане на имиджа на ИП от страна на клиенти, контрагенти, съдружници, инвеститори и регулаторни органи.

Чл. 41. (1) ИП извършва оценка и анализ на репутационните рискове.

(2) Функцията за осъществяване на управлението на репутационния риск е част от общата система за управление на риска.

(3) Дейността по управление и анализ на репутационния риск се осъществява от Отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ на ИП, както и от отдел „Вътрешен контрол“ на ИП.

Чл. 42. (1) Превантивната функция в управлението на репутационния риск се изразява в спазване на вътрешните правила за взаимодействие между служителите и отделите на ИП, както и стриктно спазване на правилото преди даване на информация за ИП, тя да бъде предварително одобрена от отдел "Вътрешен контрол".

(2) ИП осъществява наблюдение и взема мерки за преодоляването на репутационния риск.

РИСК, ПРОИЗТИЧАЩ ОТ МАКРОИКОНОМИЧЕСКАТА СРЕДА

Чл. 43. (1) Макроикономическият риск се обуславя от факта, че въпреки, че една компания може се функционира добре оперативно, непредвидени макроикономически и системни обстоятелства да влошат финансовите и резултати и дори да доведат до фалит. Макроикономическият риск може да бъде намален чрез диверсификация на инвестиционния портфейл.

(2) Макроикономическият риск може да окаже негативен ефект на управляваните от ИП портфейли, тъй като мнозинството от активите, в които инвестира ИП са пряко зависими от макроикономическата среда на икономиките, в които оперират емитентите им. Макроикономическият риск може да има негативен ефект и върху цялостното състояние на клиентите на посредника, което би могло да доведе до отлив на капитали от управляваните от ИП портфейли.

Чл. 44. Макроикономическият риск се оценява и моделира от посредника чрез:

(1) Постоянно наблюдение и анализ на макроикономическите показатели и зависимостите между тях в пазарите, които пряко или непряко имат отношение към клиентските портфейли.

(2) Стрес тестове, чрез които служителите по управление на риска оценяват резки и непредвидени промени върху стойността на клиентските портфейли

Чл. 45. Дейността по управление и анализ на макроикономическия риск се осъществява от Отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ на ИП, в частност от финансовия анализатор и инвестиционния консултант в отдела. Служителите от отдела идентифицират факторите, които могат да имат влияние върху портфейлите, измерват стойността на риска посредством исторически показатели на изменение на цената на ценни книжа в резултат на макро икономически изменения и използвайки допускания оптимизират портфейлите по начин, който намалява цялостното влияние на вероятните макроикономически събития върху клиентските портфейли.

КРЕДИТЕН РИСК И РИСК НА НАСРЕЩНАТА СТРАНА

Чл. 46. Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестиция или загуба на пълната стойност на инвестиция в дадена ценна книжа в следствие на неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на ценната книжа или посредни при нейната покупка или продажба като брокер, дилър, борса, клирингова къща и др.

Чл. 47. При изпълнение на клиентски нареждания, предоставяне на маржин заеми или управление на клиентски портфейли, ИП поема кредитен риск от с три основни измерения:

(1) Контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по дадена сделка. При използването на обезпечение, контрагентният риск може да бъде намален или отстранен, в случаи, когато обезпечението е ликвидно, лесно оценимо и несвързано с платежоспособността на контрагента.

(2) Сетълмент риск е рискът на неизпълнение на поетите ангажименти при покупка или продажба на ценни книжа и други активи. Съществува възможност ИП да не получи насрещните парични средства или финансови инструменти, обект на сделката от даден контрагент. Този риск е измерим чрез сбора на стойността на всички неприключили сделки, като се изключат сделките във формат DVP (доставка срещу плащане) и сделките на регулирани пазари с функциониращ клирингов механизъм, където сетълмент риска е значително по-малък.

(3) Инвестиционният кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на дадена инвестиция или пълна загуба на тази стойност в резултат от кредитно събитие на емитента като обявяване на несъстоятелност, неплатежоспособност, капиталова

реорганизация или други. Този риск може да бъде намален чрез последователен анализ на финансовото състояние и платежоспособността на емитента на базата на публично достъпна финансова и бизнес информация за състоянието му.

Чл. 48. Лимитите за отделни сделки както и за цялостни портфейли свързани с кредитния риск се обсъждат, одобряват и надзирават от управителния съвет на УД, като за ежедневното им приложение отговаря инвестиционния консултант от Отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ на ИП. В допълнение, отделът извършва следните действия с цел контрол и ограничаване на кредитния риск и риска на срещната страна:

(1) Постоянна оценка на кредитния риск на дълговите финансови инструменти чрез качествен и количествен анализ на финансовите отчети на емитента, обезпечението на инструмента и кредитния му рейтинг.

(2) Постоянна оценка на кредитния риск на срещната страна по извънборсови и не регулирани сделки, предоставеното обезпечение, кредитния рейтинг и репутацията на срещната страна

(3) Мониторинг на размера на неприключените сделки и следене на лимитите за концентрация на кредитния риск както като част от даден портфейл, така и като част от активите под управление и всички сделки, в които ИП участва.

(4) Преструктуриране и промяна на взаимоотношенията при случаи на висока концентрация на кредитен риск или влошено положение на даден контрагент.

РИСК ОТ КОНЦЕНТРАЦИЯ

Чл. 49. Рискът от концентрация се състои от прекалено голяма експозиция към даден емитент, даден клас ценни книжа, или друга концентрация на риск в еднакви или свързани контрагенти или емитенти. Лицата, принадлежащи към една група за целите на съставяне на консолидиран финансов отчет съгласно признатите счетоводни стандарти се разглеждат като едно лице.

В този смисъл рискът от концентрация е възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл или географска област, което може да причини значителни загуби. По отношение на този риск, ИП изгражда система за наблюдение и контрол на големите експозиции спрямо една емисия или емитент.

Управителите определят лимити за индивидуални рискови фактори или групи или тясносвързани рискови фактори и всеки лимит се отнася до експозиции, произтичащи съвкупно от всички дейности на ИП. Взимат се под внимание всички позиции, включително дългови и капиталови, а също и синтетични позиции, произтичащи от деривативни финансови инструменти.

ИП наблюдава и контролира големите си експозиции в съответствие с изискванията на Наредба № 35.

Чл. 50. (1) При нарушение на нормативно- или вътрешно- определени инвестиционни ограничения по причини извън контрола на ИП, то трябва в най-кратки срокове да предприеме действия за контрол на концентрацията на риска.

(2) ИП създава и използва системи за наблюдение и контрол на концентрацията на позиции и експозиция към контрагенти, които се използват от отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“. Основното лице, отговорно за наблюдението и контрола на концентрацията е инвестиционния консултант на отдела

РИСК ОТ СЕКЮРИТИЗАЦИЯ

Чл. 51. (1) Рискът, свързан със секюритизация възниква от секюритизираните сделки, при които ИП е инициатор или спонсор. В такива случаи, икономическата същност на сделката трябва да бъде напълно отразена при оценката и измерването на риска и взимането на управленски решения.

(2) Дейността по управление на риска и анализа, свързан със секюритизацията се осъществява от Отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска“ на ИП, и по точно финансовия анализатор и инвестиционния консултант в отдела. Функцията за осъществяване на контрол на този риск е част от общата система за управление на риска.

(3) В случаите на традиционната секюритизация, инвестиционният посредник инициатор не включва секюритизираните експозиции и съответсватщата на тях загуба при изчислението на рисковопритегления размер на експозициите на кредитния риск.

(4) При синтетичната секюритизация инвестиционният посредник инициатор изчислява рисковопритегления размер и очакваната загуба на секюритизираните експозиции съгласно съответните наредби.

(5) Рисковопритегленият размер на секюритизираните позиции участва при изчисляването на рисковопритегления размер на кредитния риск.

(6) Ако инвестиционен посредник има експозиции в различни секюритизиращи траншовете, той третира всеки транш като отделна секюритизирана позиция.

(7) Секюритизираните позиции включват експозиции от секюритизация, произлизаща от деривативни инструменти върху лихвени проценти или валутни деривативни инструменти.

Чл. 52. (1) ИП разработва планове за ликвидност, включващи както планирането, така и предсрочното погасяване, когато ИП е инициатор на револвиращи секюритизирани сделки, включващи условия за предсрочно погасяване.

ОСТАТЪЧЕН РИСК

Чл. 53. (1) ИП следи и контролира остатъчния риск, произтичащ от по-ниска ефективност от очакваната на използваните техники за редуциране на кредитния риск и на очакваната загуба. Функцията за осъществяване на управлението на остатъчния риск е част от общата система за управление на риска. Дейността по управление на остатъчния риск се осъществява от инвестиционния консултант в Отдел „Инвестиционен анализ/анализ и управление на риска”

(2) Когато се отчита редуциране на кредитния риск или на очакваната загуба, инвестиционният посредник извършва и цялостна оценка на кредитния риск на базисната експозиция. При репо сделките нетният размер на експозицията се счита за базисна експозиция.

(3) За изчисляване на рисково-притегления експозиции по стандартизирания подход за кредитен риск ИП може да отчита редуциране на кредитния риск, когато са изпълнени нормативните изисквания.

(4) Експозицията с призната кредитна защита не може да получи по-високо рисково тегло, отколкото без признаване на защитата.

(5) Техниките, използвани за доставка на кредитна защита, действията и предприетите стъпки следва да осигуряват споразумения за кредитна защита, които са правно валидни и изпълними във всяка относима юрисдикция.

(6) ИП предприема подходящи действия за осигуряване на ефективността на споразуменията за кредитна защита

(7) В случай на обезпечена кредитна защита активите, които се признават за обезпечение трябва да са достатъчно ликвидни и тяхната стойност в дългосрочен план да е достатъчно надеждна, че да осигури ефективност на кредитната защита, като се взема под внимание използваният метод за изчисляване на стойността на рисковопритегления експозиции и допустимата степен на признаване на активите.

(8) В случай на обезпечена кредитна защита инвестиционният посредник заемодател има право на бърза реализация или на задържане на активите, използвани за защита на заемите в случаи на неизпълнение на задължението, неплатежоспособност или несъстоятелност на длъжника или друго кредитно събитие, определено в документите по сделката. Когато е подходящо, същите действия се предприемат срещу попечителя на обезпечението. Степента на корелация между стойността на активите, използвани за защита, и кредитното качество на длъжника не трябва да бъде прекомерна.

VI. ПОЛИТИКА ЗА СЪХРАНЯВАНЕ НА КЛИЕНТСКИ АКТИВИ И РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С ДЕЙНОСТТА

Чл. 54. Инвестиционният посредник следва специална политика за съхранение на финансови инструменти и пари на клиенти, в която политика са заложили следните параметри, целящи контролирането на рисковете за ИП и клиентите при съхраняване на активи:

(1). При сключването на договори с клиенти, задължително посредникът ще предоставя информацията относно мерките, които се предприемат, за да се гарантират

финансовите инструменти или пари на клиенти, вкл. кратко описание на системите за компенсиране на инвеститорите или гарантиране на влоговете, в които участва самия посредник или третото лице, при когото се съхраняват активите на клиентите;

(2). Финансовите инструменти на клиентите ще се съхраняват както следва:

- безналичните ценни книжа и други инструменти различни от ценни книжа по смисъла на чл. 3, т. 2 от ЗПФИ, ще съществуват като електронен запис в регистрите на депозитарната институция по подсметка на клиента към сметка на инвестиционния посредник (ИП) или по сметки, открити към сметката на трето лице, при спазване на предвидените изисквания.

- безналичните ДЦК ще съществуват като електронен запис в регистър на първичен дилър на ДЦК и ще се водят на името на клиента на ИП или трето лице, съгласно предвиденото в договора между клиента и ИП;

- наличните финансови инструменти (ФИ) и сертификати на безналични такива ще се съхраняват в централна банка, кредитна институция или банка, лицензирана в трета държава.

(3). ИП ще съхранява наличните ФИ на своите клиенти и други техни документи отделно, което означава съхраняването им при условията на самостоятелен банков влог за клиенти, в отделна банкова касета, каса или трезор за клиенти. Когато съхранява парични средства на клиенти, ИП ще открива аналитични счетоводни сметки за парични средства на своите клиенти, като отделя собствените си парични средства от тези на клиентите. В края на всеки месец служители от бек-офис и счетоводния отдел на ИП ще сверяват фактическите наличности от парични средства на клиенти с водената отчетност през периода. ИП ще открива на клиента подсметка в депозитарна институция на основата на писмения договор по чл. 24, ал. 1, от Наредба № 38.

(4). Когато държи ФИ на своите клиенти, ИП ще открива аналитични счетоводни сметки за ФИ на всеки свой клиент, които съдържат най-малко информация за идентификация на клиента, ФИ, брой и стойност, съгласно възприетите методи за оценка.

(5). При търговия на външни пазари на ФИ, ИП ще съхранява предоставените от клиентите пари и/или финансови инструменти в обща сметка на името на ИП открита при чужд ИП или банка-попечител от съответната държава, освен ако в договора с клиента, последния е дал други инструкции.

(6). ИП може да открива сметка за ФИ на свой клиент и при трето лице, като възлага на същото да съхранява ФИ на клиентите при спазването на нормативните изисквания за осигуряването на висока степен на защита.

(7). При сключване на договора за инвестиционни услуги ИП уведомява своите клиенти при кое трето лице и къде могат да бъдат да съхранявани предоставените от него финансови инструменти и условията на съхранението им. ИП периодично, най-малко веднъж годишно, преразглежда избора на трето лице и условията, при които то съхранява финансовите инструменти на клиентите.

(8). ИП ще приема плащания в брой от клиенти за предоставяне на инвестиционни услуги, както и парични средства за плащане на по сделки с ФИ, съответно извършва плащания към клиенти, при спазване на изискванията на Закона за ограничаване на плащанията в брой. ИП ще депозира паричните средства в лице по чл. 34, ал. 3 от ЗПФИ (централна банка, кредитна институция или КИС), най-късно на следващия работен ден. В случай че ИП се окаже свързано с лице по чл. 34, ал. 3 от ЗПФИ, то ИП ще депозира парични средства на клиентите, само след тяхното изрично предварително съгласие. Съответно ИП няма да инвестира паричните средства на клиента в КИС, ако клиента се противопостави на това.

(9). ИП ще държи ФИ и парични средства на клиенти като поддържа отделна отчетност и води отделни сметки за държаните клиентски активи по начин, който ще му позволи във всеки един момент незабавно да разграничи държаните за един клиент активи от активите на останалите клиенти на ИП и от собствените му активи.

АДМИНИСТРАТИВНИ ПРОЦЕДУРИ

Чл.55. Законосъобразното осъществяване на дейността, свързана с управлението на риска в ИП се осигурява от отдел "Вътрешен контрол"

Чл.56. При възникване на необходимост, вътрешните правила могат да бъдат изменени и допълвани от общото събрание на ИП.

Чл.57. Към датата на постъпване на работа в ИП или в 10-дневен срок от датата на приемане на тези Правила всеки служител в дружеството подписва декларация, че е уведомен за случаите на конфиденциалност при работа с вътрешна информация, както и за задълженията си по закон по отношение на клиентите на ИП, в случаите, когато услугата, искана от клиент, се отнася до инвестиция, информацията за която не е публично достояние.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. ИП е длъжен да извършва периодичен преглед на настоящите правила, за да покаже, че те са адекватни на характера, обхвата и сложността на неговата дейност.

§ 2. Настоящите Правила са задължителни за всички служители и лицата, изпълняващи контролни функции или дейност в ИП.

Тези Правила са приети с решение по Протокол от заседание на Общото събрание на "АЛАРИК СЕКЮРИТИС" ООД, проведено на 11.06.2010 г. и са изменени с решение по Протокол от заседание на Общото събрание на "АЛАРИК СЕКЮРИТИС" ООД, проведено на 15.10.2010 г. и 20.03.2013г. и 13.05.2013г.